

Нұсқама Халықтан бағалы металдар мен олардан жасалған бұйымдарды сатып алу пункттеріндегі құндылықтарды сатып алу, есепке алу және есеп беру жөніндегі операцияларды ресімдеу тәртібі тіралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және сауда министрлігі 1994 жылғы 24 қарашадағы N 4 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 1995 жылғы 8 маусымда тіркелді. Тіркеу N 68. Күші жойылды - ҚР Индустрия және сауда министрінің 2003 жылғы 4 сәуірдегі N 102 бұйрығымен.

1. Құндылықтарды сатып алу және оларды Мемқазынаға жіберу жөніндегі операцияларды ресімдеу тәртібі.

1.1. Сатып алу пункттерінде тауарлық операциялар осы Нұсқамаға қоса беріліп отырған формалар бойынша ресімделеді.

Кассалық операциялар Қазақстанның халық шаруашылығында кассалық операцияларды жүргізудің уақытша тәртібіне сәйкес ресімделеді.

1.2. Халықтан сатып алынған құндылықтар сатып алу пунктiнiң кассасынан қолма - қол ақша мен төленеді.

Егер сатып алу пунктi зергерлiк бұйымдар дүкенiнде болса, қызмет көрсетушi банктiң рұқсаты бойынша сатып алынған құндылықтар үшiн төлем дүкеннiң түсiмiнен жасалады.

1.3. Құндылықтарды сатып алу дәл есептiлiк бланкiсi болып табылатын сатып алынған құндылықтарға деген түбiртектен (N 1 форма ресiмделедi. Түбiртектен (N 1 форма) типографиялық әдiспен нөмiрленген болып белгiленген тәртiппен басылып шығарылады және сауда ұйымының қоймасында сақталады.

Ескерту . Бұдан әрi "түбiртектен (N 1 форма) деп аталады"

Сауда ұйымының қоймалары зергерлiк бұйымдар дүкендерi мен өз алдына жұмыс iстейтiн сатып алу пункттерiнде түбiртектендiң саны, сондай-ақ директор мен бас есепшiнiң қойылған қолымен куәландырылған түбiртектендiң басқы және соңғы нөмiрлерi көрсетiлген тауар құжаттамалары бойынша түбiртектен кiтапшалары жiбередi .

Түбiртектен кiтапшалары, бухгалтериямен дәл есептiлiк бланктерi ретiнде есепке алынады .

Түбiртектен кiтапшалары соңғы парақтарында түбiртектендiң басқы және соңғы нөмiрлерi және сауда ұйымының директоры мен бас есепшiсi қойған қолмен расталған түбiртектендiң жалпы саны көрсеткен және түбiртектендiң әрбiр бланкiсiне дүкеннiң немесе сатып алу пунктiнiң бақылау штампы қойылып

жіппен қайымдалған түрінде тауартанушы - сатып алушыға беріледі.

Тауартанушы - сатып алушы түбіртек кітапшаларын пайдаланғаны жөнінде дүкеннің бухгалтериясына, ал өз алдына жұмыс істейтін пункттерде - сатып алу пунктiнiң меңгерушiсiне есеп бередi.

1.4. Тауартанушы - сатып алушы түбіртекті (N 1 форма) сатып алу пункттері жұмысының Ережесімен белгіленген тәртіпке сәйкес ресімдейді.

Түбіртектегі (N 1 форма) жазба түзетілген және ерітілген жерлері болмай шарикті қаламсаппен көміргі қағаз арқылы анық та айқын жасалуға тиіс.

Жазып берілген түбіртектің жазбасына түзетулер жасауға рұқсат.

Егер жазып беру кезінде қате жіберілген болса түбіртектің барлық даналары жойылады бұл туралы тауартанушы-сатып алушы мен кассир олардың беттеріне жоюдың себебі мен жаңадан жазып берілген түбіртектің нөмірін көрсетумен қолдарын қойып белгі жасайды. Жойылған түбіртектің үш данасы тауартанушы-сатып алушының немесе сатып алу пунктi меңгерушiсiнiң есебiне қоса берiледi, төртіншісі сатып алу пунктінде қалады.

1.5. Тауартанушы - сатып алушы сатып алынған құндылықтарды түбіртекке (N 1 форма) сәйкес тізілімге (N 4 форма) жазып қояды.

Тізілім (N 4 форма) дәл есептілік бланкісі болып табылады. Тізілімде дана / етіліп металдан әр түрі бойынша бөлек жүргізіледі.

1.6. Сатып алынған құндылықтар тауартанушы-сатып алушының немесе сатып алу пунктi меңгерушiсiнiң материалдық жауапкершiлiгiнде болады.

Тауартанушы - сатып алушы жұмыс күні аяқталғаннан кейін әрбір тізілім бойынша сатып алынған құндылықтардың жалпы салмағы мен төленген соманы есептейді, есеп беріліп отырған күнгі барлық тізімдердің (N 4 форма) қорытындыларын сатып алу пунктiнiң кассирi толтырған құндылықтарды сатып алу ведомостінің (N 2 форма) қорытындыларымен салыстырып тексереді және осы тексерістен кейін оларға қол қояды.

Тауартанушы - сатып алушы алтын, күміс және паладий бұйымдарға жасалған әрбір тізілімде сатып алынған құндылықтар бойынша сыныбы, бағасы, салмағы мен сомасы тұрғысынан қорытынды шығарады. Құндылықтарды Мемқазынаға жіберуде барлық тізілімдер бойынша жалпы қосынды ведомості ж а с а л а д ы .

1.7. Өз алдына жұмыс істейтін сатып алу пункттерінде сатып алушы - тауартанушы жұмыс күнінің аяғында бір ішінде сатып алынған құндылықтардың барлығын тізілімінің (N 4 форма) екі данасымен бірге сатып алу пунктiнiң меңгерушiсiне тапсырады, бұл орайда сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi тізілімнің барлық (үш) данасына да қол қоюға тиіс. Тізілімнің (N 4 форма) үшінші данасы тауартанушы-сатып алушыда қалады.

Сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi тізілімдерді (N 4 форма) Тізілімдер мен

жіберілген посылкаларды тіркеу кітабына (N 5 форма) жазып алады.

1.8. Сатып алу пунктiнiң кассирi құндылықтардың сатушыларымен сатып алу пункттерi жұмысының Ережесiмен белгiленген тәртіп бойынша есеп айырысады Кассир құндылықтардың сатушысына ақшаны берiп болғаннан кейiн құндылықтарды сатып алу ведомостiнiң (N 2 форма тиiстi бағанына түбiртектiң (N 1 форма) нөмiрiн көрсетiп төлеген соманы жазып қояды.

Ескерту. Бұдан әрi "ведомость (N 2 форма)" деп аталады.

Кассир жұмыс күнiнiң аяғында ведомость бойынша қорытындыларын есептейдi: түбiртектердiң (N 1 форма) санын және ағымдағы күнi төлеген соманы ; есептеу қорытындыларын тауартанушы-сатып алушылар жасаған тiзiлiмдермен (N 4 форма) салыстырып тексередi және ведомостке (N 2 форма) қол қояды.

Бiр күн iшiнде төленген сомалардың қорытындыларын кассир қосынды сатып алу ведомостiне (N 3 форма) тiркейдi.

Кассир күн сайын дүкеннiң бухгалтериясына сатып алынған құндылықтардың ведомосi (N 2 форма) мен түбiртектердiң (N 1 форма) бiрiншi даналарын қоса отырып кассалық есеп тапсырады.

1.9. Құндылықтарды Мемқазынаға жiберу толығымен әрбiр тiзiлiм (N 4 форма) бойынша жүзеге асырылады. Сатып алынған құндылықтарды бiр тiзiлiмге (N 4 форма) жазып қойып әртүрлi посылкаларға салып жiберуге немесе оларды жарым-жартылай сатып алу пунктiнде қалдыруға тиым салынады.

1.10. Құндылықтарды посылкаға салу құрамына дүкеннiң директоры аға есепшi, тауартанушы-сатып алушы және сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi кiретiн комиссиямен жүзеге асырылады. Салынған құндылықтарға үш дана етiлiп Қосым актi (N 6 форма) жасалады, оған комиссия мүшелерi қол қояды.

1.11. Посылкаға қосым актiнiң (форма N 6) және тiзiлiмдердiң (N 6 форма) екiншi даналары салынады. Посылка Тiзiлiмдер мен жiберiлген посылкаларды тiркеу кiтабына (N 5 форма) тiркеледi.

Қосым актiсi (N 6 форма) мен тiзiлiмдердiң (N 4 форма) бiрiншi даналары тауартанушы-сатып алушы немесе сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi жасайтын Сатып алынған құндылықтардың қозғалысы туралы есепке (N 7 форма) қоса берiледi. Қосым актiсiнiң (N 6 форма) тауартанушы-сатып алушыда немесе сатып алу пунктiнiң меңгерушiсiнде қалады.

1.12. Жiберiлген құндылықтарға посылкаға салынған құндылықтардың толық аталуымен төрт данада шот жазылып алынады. Оның үш данасын сауда ұйымы инкассаға көрсету үшiн жiбередi, ал төртiншi данасы дүкеннiң немесе өз алдына жұмыс iстейтiн пункттiң бухгалтериясында қалады.

2. Тауартанушы-сатып алушының немесе сатып алу пунктi меңгерушiсiнiң
е с е п б е р у і .

2.1. Тауартанушы-сатып алушы немесе сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi бiр

айда бір рет айдың 1-іне туралап Сатып алынған құндылықтардың қозғалысы туралы есепті екі дана етіп жасайды, оның бірін дүкеннің немесе өз алдына жұмыс істейтін сатып алу пунктiнiң бухгалтериясына тапсырады, ал екiншiсi с а т ы п а л у п у н к т i н д е қ а л а д ы .

Бухгалтерияға тапсырылған есепке мына төмендегі құжаттар қоса берiледi:

- есеп берiлiп отырған мерзiм iшiнде сатып алынған құндылықтарға жасалған барлық тiзiлiмдердiң (N 4 форма) бiрiншi даналары;

- есеп берiлiп отырған мерзiм iшiнде жiберiлген посылкалардың қосым актiлерiнiң (N 6 форма) бiрiншi даналары;

- Қосынды сатып алу ведомостi (N 3 форма);

- жiберiлген посылкаларға арнаулы байланыс органдар жазып берген түбiртектер мен жасалған тiзiлiмдер.

3. Сатып алу операцияларына бухгалтерлiк есеп жүргiзу.

3.1. Бухгалтерлiк есеп жүргiзу кәсiпорындардың қаржы-шаруашылық қызметiне бухгалтерлiк есеп жүргiзу есептерiнiң Жоспары бойынша жүзеге а с ы р ы л а д ы .

3.2. Халықтан сатып алынған құндылықтар қоймадағы тауарлар деген N 41-1 субшотындағы сатып алу бағалары бойынша есепке алынады.

3.3. Алғашқы есеп жүргiзу құжаттарының барлығында және бағалы металдар, асыл тастар мен олардан жасалған бұйымдардың қозғалысына есеп жүргiзу бойынша басқа да тiзiмдерде металдың аты, металдың сыныбы, тастың шифры мен олардың саны, нарық көрсеткiшi бойынша сатып алу бағасы және жалпы с о м а с ы к ө р с е т i л е д i .

4. Түгендеу жүргiзу

4.1. Құндылықтарды түгендеу Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетiнiң 1994 жылғы 7 қыркүйектегі "Бағалы металдар және асыл тастармен, сондай-ақ олардан жасалған бұйымдармен жүргiзiлетiн операциялар туралы Ереже" деген қаулысына сәйкес жылына екi рет қаңтардың 1-i мен шiлденiң 1-iне жүргiзiледi.

Жоспардан тыс түгендеу бақылау жасаушы органдардың талабы бойынша жүргiзiлуi м ү м к i н .

4.2. Сатып алынып қапқа немесе пакетке салынған құндылықтардың басы бүтiндiгiне айына кемiнде бiр рет бақылау тексерiстерi жасалып тұрылуға тиiс.

Сауда ұйымы
N - Сатып алу пунктi /

N 1 форма
Қазақстан Республикасы
Өнеркәсiп және сауда

-----қаласы

министрлігінің 1994 жылғы
24 қараша N 48 бұйрығымен

бекітілген

Түбіртек

N -----сатып алынған құндылықтарға
" "-----1994 ж.
Азамат(ша) -----сатып алынды
фамилиясы, аты, әкесінің аты
Мекен-жайы-----
Паспорт: сериясы -----N-----
Қаласының-милиция бөлімі берген -----

б е р у д а т а с ы

-----кұндылықтардың| Шифры|
Саны|Бөліктер. | Жалпы | Грамм|Нарық|төленетін
атауы мен |немесе| |рінің жалпы салма.|немесе|көрсет. сомасы
сипаттамасы |сыныбы| |саны |ғы |қарат |бойынша
| | | | | тағы |бағасы|

Баға қойған-----

Түбіртеkte көрсетілген құндылықтарды қабылдап алған-----

(қ о л ы)

Қойылған бағаға келісімін және/-----

(сомасы сөзбен жазылады)

----- теңге ақша алдым -----

(қ о л ы)

Ақшаны төлеген-----

(қолы)

N 2 форма

Сауда ұйымы

Қазақстан Республикасы

-----Сатып алу пункті

Өнеркәсіп және сауда

-----қаласы

министрлігінің 1994 жылғы

24 қарашадағы N 48 бұйрығымен

бекітілген

Барлығы

Барлығын қосқандағы
сомасы-----
(сомасы сөзбен жазылады)

сатып алу пунктінің меңгерушісі -----
қ о л ы

Кассирі -----

қолы

Сауда ұйымы
-----Сатып алу пункті
-----қаласы

Н 4 Форма
Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және сауда
министрлігінің 1994 жылғы
24 қараша N 48 бұйрығымен

бекітілген

Тізілім

**N ----1994 жылғы "----" -----
(айындағы)**

-----Датасы|Түбіртектің|
Құндылықтар.|Сыныбы,|Саны|Салмағы|Бағасы|Сомасы
| |дың атауы | шифры | | | |
----- Барлығы:

Оның ішінде сыныптары
мен бағалары мен бағалары
б о й ы н ш а

----- Құндылықтардың |
Сыныбы | Салмағы | Бағасы | Сомасы

Тізілімде көрсетілген
құндылықтарға 199---жылғы
меңгерушісі
"---"-----N-----

Барлығы:
Сатып алу пунктінің

шот жазылып беріледі

қ о л ы
тауартанушы
сатып алушы -----

қолы

Сауда ұйымы
-----Сатып алу пункті

Н 5 Форма
Қазақстан Республикасы

-----қаласы

Өнеркәсіп және сауда
министрлігінің 1994 жылғы
24 қараша N 48 бұйрығымен

бекітілген

Тізілімдер мен жіберілген посылкаларды тіркеу

Кітабы

-----		Тізілім		Тізілімнің Қосым	
актісі Жіберім Арнаулы		посылка Тауарлық			
-----	сомасы	-----	датасы	байланыс	ның. есеп
нөмірі дата		нөмірі дата		орган.	-----
				дары	нөмі дата
				түбірте.	рі сы
				гінің N	

----- Құжатты жасаған
адамның қолы-----

Сауда ұйымы

-----Сатып алу пункті

-----қаласы

N 6 форма
Қазақстан Республикасы
Өнеркәсіп және сауда
министрлігінің 1994 жылғы
24 қараша N 48 бұйрығымен

бекітілген

Сатып алынған құндылықтар қосымының 199--жылғы N---

Актісі

Мына құрамдағы комиссия:
дүкеннің директоры -----
аға бухгалтері -----
тауартанушы сатып алушысы -----
сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi-----
Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің Мемқазынасына жіберу
үшін сатып алынған құндылықтар тізілімдерге сәйкес посылкаға
салынады деп осы актіні жасады.

Рет саны бойынша| Тізілім |Пакеттердің|Тізілім бойынша| Сомасы

N |-----| саны | салмағы |
| нөмірі | датасы | |

тізілімдер бойынша
барлығын қосқандағы сомасы-----
(с о м а с ы

цифрмен және сөзбен жазылады)
Дүкеннің директоры-----
Аға бухгалтері -----
Тауартанушы- сатып алушысы -----
Сатып алу пунктінің меңгерушісі-----
қ о л ы
қ о л ы
қ о л ы

сауда ұйымы Қазақстан Республикасы
-----Сатып алу пункті Өнеркәсіп және сауда
-----қаласы министрлігінің 1994 жылғы
24 қараша N 48 бұйрығымен
бекітілген

**Сатып алынған құндылықтардың 199---жылғы-----айы мен
айы аралығындағы қозғалысы туралы
Есеп**

М а т е р и а л д ы қ т ұ р ғ ы д а н
жауапты адам -----
қ о л ы
-----Кімнен келіп |жолының
нөмірі|Соманың | Оның ішінде топтар бойынша
түсті және | |барлығы |-----
қайда жіберіл. | | зергерлік| алтын | күміс
| | бұйымдар| бұйымдар| бұйымдар
----- 1 | 2 | 3 | 4
| 5 | | 6

Баланстан тыс | Ескерту

-----|
Дәл есептілік бланктері
т ү б і р т е к т е р |
-----
7 8

-----
199 --- жылға қалғаны І
К і р і с

(1)
1. N қосынды ведомості
бойынша (N 3 форма) халықтан
құндылықтар сатып алынды

(2) 2
(7) х
3. Дәл есептіліктің бланктері алынды
(2) 2
(3) х
(4) х
(5) х
(6) х

К і р і с т е г і б а р л ы ғы
(2) 4

Шығыс 1. Халықтан сатып алынған құндылықтар мемқазынаға
ж і б е р і л д і :

(2) 5
(7) х
(8)

х

		N	-----	п о с ы л к а
(7)				x
(8)				x
	N	-----	қ о с ы м	а к т і с і
	N	-----		п о с ы л к а
(7)				x
(8)				x
	N	-----	қ о с ы м	а к т і с і
	жұмсалған	дәл	есептіліктің	бланктері
(2)				6
(3)				x
(4)				x
(5)				x
(6)				x
-----				Шығыстағы барлығы
(2)				7
19	-----	ж ы л ғ а		қ а л ғ а н ы
(2)				8
				Қ о с ы м ш а :
Қосым	актілері		-----	(саны сөзбен жазылады)
Тізілімдер			-----	(саны сөзбен жазылады)
Арнайы	байланыс			органдарының
түбіртектері			-----	(саны сөзбен жазылады)
N 1	формалы	бүлінген	түбіртектер	-----
				(саны сөзбен жазылады)

Есепті және оған қоса берілген құжаттарды алдым:

"---"-----19---ж. Сатып алу пунктiнiң меңгерушiсi-----

қ о л ы

Кассир-----

қ о л ы

Бухгалтер-----

қ о л ы

Есепті тексердім: Бухгалтер-----

қ о л ы

"---"-----19---ж.

N 8 форма

19 -----жылғы "---"-----N қабылдау
актісіне N ----- посылкаға

рекламация актісі

мына құрамдағы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі мемқазынасының бригадасы-----

-----қаласындағы

сатып алу пунктiнен 19---жылғы -----мемқазынаға келіп түскен бағаланған құны -----сом посылканы қабылдап алды және де мынадай болып шықты:-----

Сатып алу пунктiнiң құжаттары бойынша

Түбіртектер.	Бұйымдардың Саны	Сынабы	Салмағы Бағасы Сомасы Ескерту
NN	атауы	немесе	
		ш и ф р ы	

Қабылдау барысында белгіленді

-----Түбір.|Бұйым.|Саны|

Сыныбы|Салма.|Баға.|Сома.|Асыра тө|Мезгілін|Ескер

тектер. ның | |немесе|ғы |сы |сы |леген ақы|де төлен.| ту
діңNN |атауы | | | | | | |беген ақы|

ҚОЛЫ   ҚОЛЫ   ҚОЛЫ

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК